No. 132.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag — 3 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco

INGEZONDEN STUKKEN.

Boekbeschouwing.

PROEVE VAN ONDERZOEK, *omtrent het* ARMWEZEN *in ons vaderland*, enz. door G. LUTTENBERG, *Secretaris der Stad Zwolle, en lid van het Bestuur der Stads Armeninrigting en van andere instellingen van liefdadigheid aldaar.* TWEEDE DRUK, Zwolle, W. E. TJEENK

(Vervolg van onze vorige.)

Het verheugt ons, met opzigt tot de overige *middelen*, die als geschikt te beschouwen zijn, ter zedelijke en Godsdienstige verbetering der lagere volksklassen, eene bijna volmaakte overeenkomst van gevoelen aan te treffen tusschen den heer LUTTENBERG, in zijne Proeve, en het reeds door ons aangehaalde, uitgebreider Fransche werk, in twee deelen, van den heer FRÉGIER: *Des classes dangereuses de la population.*

Ook schier gelijke volgorde treffen wij, op dit stuk, bij de beide schrijvers, in de opnoeming dier middelen aan; doch de heer LUTTENBERG moest, naar den aanleg van zijn werk, beknopt zijn: de Fransche schrijver had, of nam de ruimte, om, bij de aanwijzing van ieder middel, zijn gevoelen in het breede te ontwikkelen.

Ten gemakke derhalve, dier lezers, welke in deze stof belang stellen, en in het bezit van het genoemde Fransche werk zijn mogten, of zich daarin kunnen stellen, zullen wij, bij de korte beschouwing van elk middel door den heer LUTTENBERG aangewezen, de bladzijden opgeven, waar zij hetzelve bij den heer FRÉGIER uitvoeriger kunnen behandeld vinden.

Wij treffen dan bij *beide* schrijvers in de *eerste* plaats aan: De BEWAARSCHOLEN. *(Salles d'asile.)*

[FRÉGIER, Tom. II. *pag.* 1.]

Beide schrijvers stemmen overeen, dat die inrigtingen, in welke de kinderen van 2 tot 6 of 7 jaren zouden behooren te worden opgenomen, van den weldadigsten invloed zijn moeten op de zedelijke en Godsdienstige vorming dezer jeugdige wereldburgers.

Afwisseling van inspanning, van spel en leeren, veraangenamen den kinderen het verblijf in deze plaatsen; geven gelegenheid, om, zonder hen te vermoeijen, hun als ongemerkt den pligt der gehoorzaamheid, de grondbeginselen van Godsdienst en deugd in te scherpen, en hen tevens te beveiligen tegen al de nadeelige gevolgen, welke voor hen kunnen ontstaan uit het gemis aan gelegenheid, bij de behoeftige ouderen, om, gedurende hunne verpligte afwezigheid van huis, voor het ligchamelijk en zedelijk welzijn hunner kinderen te zorgen. Daar deze ook doorgaande in die plaatsen, voor een deel des daags altans, *voeding* genieten, erlangen de ouderen hierdoor eene dubbele verligting.

Wij vernamen, tot ons levendig genoegen, dat eerlang ook zulk eene inrigting binnen de hoofdplaats van dit gewest staat geopend te worden, — voorregt, hetwelk wij dan in hoofdzaak zullen hebben dank te wijten aan de onvermoeide en menschlievende pogingen van den Raad in het Provinciaal Geregtshof, den heere Mr. J. J. BERDENIS VAN BERLEKOM, vroeger Amanuensis der Gestichten aldaar; benevens aan de edelmoedige belangstelling in dit onderwerp van JONKVROUWE E. SCHORER, welke, naar wij vernemen, zich wel met de kosten heeft willen belasten, gevorderd, om een van stadswege daartoe afgestaan lokaal doelmatig tot eene bewaarschool te doen inrigten. Wij vernamen tevens, dat reeds door den kundigen onderwijzer van Stads-Armenschool, den heer GOUKA, sedert eenigen tijd een begin is gemaakt met de opleiding van vrouwelijke kweekelingen, voor de betrekking van onderwijzeressen in bewaarscholen; pogingen, waarvan dus ook later door andere plaatsen van dit gewest, wanneer men aldaar tot de erkenning van het nut en tot de daarstelling van zoodanige inrigtingen zal gekomen zijn, de heilrijke vruchten zullen kunnen genoten worden.

Eere en dank zij aan deze Edelen hier openlijk toegebragt, Mede te werken tot daarstelling van inrigtingen, welke beloven, in de toekomst bestendig een groot aantal half verlatene, half onverzorgde jeugdige staatsburgers in liefderijke bescherming te nemen en derzelver harten reeds vroegtijdig voor Godsdienst en deugd, voor kinder- en burgerpligt te stemmen, — waarlijk zoo te *kunnen* en daarenboven zoo te *willen* handelen, is schier benijdenswaardig te noemen!

Wij hopen overigens, dat de Gewestelijke Besturen die, zoo wij meenen, zijn uitgenoodigd, om Derzelver consideratien nopens de voorstellen van den heer LUTTENBERG aan het Gouvernement mede te deelen, zich wél van het gewigt en het heilzame dezer soort van instellingen, overal waar er middelen kunnen worden gevonden, om ze tot stand te brengen en te onderhouden, diep zullen doordringen, en dien ten gevolge de bevordering der daarstelling van dezelve ten ernstigste zullen aanraden.

Wij beamen tevens volkomen het gevoelen van den heer LUTTENBERG, dat dergelijke scholen ook met veel nut voor de overige standen der Maatschappij zouden kunnen worden daargesteld.

Veelal ziet men toch, dat, ook in burgergezinnen, aan kinderen van 2—6 jaren, geene zóó geregelde zorg en oplettenheid wordt of kan worden toegewijd, als er inderdaad in dien leeftijd voor dezelve wordt gevorderd. Vader en moeder hebben doorgaans hunne andere bezigheden, die hunne aandacht elders vordert; en daarenboven mag men ook niet aannemen, dat elk bijzonder huisvader of iedere moeder de vereischte kunde en menschenkennis, de wetenschap, wat den kinderen, zoo met opzigt tot de uitspanningen, als tot hun eerste onderwijs meest heilzaam is, bezitten, als deze verwacht moeten worden te bestaan, bij daartoe bijzonder opgeleide en onderwezene personen.

Het volgende voorval, door den heer FRÉGIER medegedeeld, levert een aandoenlijk bewijs op, van de heilzame indrukken, welke aan de kinderen, onder de leiding eener verstandige onderwijzeres, kunnen verschaft worden.

« Een meisje opgevoed in de zoo even door mij ge« noemde bewaarschool, zegt hij, zich op eenen avond « bij hare moeder beklaagd hebbende, dat de onderwijzeres « haar geslagen had, deed hare oudere zuster, die ge« woon was haar naar school te brengen, des anderen« daags daaromtrent vertoogen aan die matres, welke « echter de daad ontkende, en aanbood, om het kind te « doen erkennen, dat deszelfs klagt ongegrond was.

« Het tooneel vond plaats, in tegenwoordigheid der zus« ter, die zich echter verborgen had, ten einde aan de « te vorderen uitleggingen geen hinderpaal in den weg « te stellen.

« De door hare kweekelingen beminde onderwijzeres, « wekte hunne levendige belangstelling, door te zeggen, « dat zij met droefheid vernomen had, dat een hunner « zich aan eene onwaarheid had schuldig gemaakt; en dit « wel, door haar te beschuldigen van hetzelve kind geslagen te hebben, terwijl zij allen wisten, dat zij nimmer « tot zulk een uiterste, jegens iemand hunner, de toe« vlugt had genomen; dat hoezeer zij door zulk een ver« wijt diep getroffen was, zij echter den schuldige zou « vergeven, indien hij openhartig zijne schuld beleed; « dat nogtans, zoo hij haar die voldoening niet gaf, hij « daardoor veroorzaken zou, dat zij de bewaarschool ver« liet, niettegenstaande het verdriet dat zij over de schei« ding van hare geliefde kinderen ondervinden zou.

« Deze woorden werden met diepe stilte aangehoord. « Al de gezigtjes verraadden de levendigste gemoedsbewe« gingen, toen een meisje opstond, en met eenen angst, « die zich door tranen openbaarde, erkende, dat zij het « was, die de klagt gedaan had, welke men der onder« wijzeres had berigt, dat die klagt werkelijk eene on« waarheid behelsde, en dat zij er berouw over gevoelde.

« Deze bekentenis, en de tranen die haar vergezelden, « veroorzaakten den diepsten indruk op de jeugdige toe« hoorders, welke echter al spoedig tot zachtere gevoe« lens werden teruggebragt, door de woorden vol teeder« heid van haar, die hen door hare bedreiging een oogen« blik had verschrikt.

« Door zulke lessen" voegt de heer FRÉGIER er bij « wor« den de voorschriften der zedekunde in de harten met onuit« wischbare trekken gegrift."

Van groot gewigt beschouwen wij het overigens, met den heer FRÉGIER, dat de bewaarscholen onder het oppertoezigt gesteld worden van Dames uit den aanzienlijken stand, welker menschlievendheid haar wel deze taak wil doen op zich nemen.

« *Il est de ces dames*," zegt hij D. II. pag. 11 « *qui*, « *entrainées par leur zèle charitable, ne dédaignent pas* « *de porter elles-mêmes leurs pieuses offrandes aux êtres* « *accablés, dont elles surveillent les enfans, et qui, à la* « *vue d'une mère ou d'un père, gisant malades sur quel*« *ques poignées de paille, ont eprouvé, après un vif sai*« *sissement, toutes les douceurs de la commisération, tout* « *l'attendrissement de l'humanité; leurs paroles bienveil*« *lantes, plus encore que leurs libéralités, pénètrent jus*« *qu'au coeur du malade, et adoucissent les privations* « *qui l'environnent. Si quelque chose ennoblit le rang et* « *la fortune, c'est assurement une telle conduite. Elle* « *fait plus, elle donne a la personne, qui la tient, le sen*« *timent de sa propre estime, et l'encourage* à LA PRATIQE « DU BIEN, *qui est le fond de toute morale et de toute* « *religion.*

Wij stonden bij deze soort van instellingen met opzet wat langer stil, omdat, ongeacht de dringende behoefte aan dezelve, ons vaderland nog zoo schaarsch van dezelve voorzien is, en wij het van hoog belang rekenen, dat meer algemeen de aandacht er op gevestigd werde.

Aan de stad ZIERIKZEE komt in dit gewest de eer toe, de hoofdplaats in dit opzigt te zijn voorgegaan.

(Het vervolg hierna.)

's Rijks Werf te Vlissingen.

Onder dezen titel, lazen wij, in de *Middelburgsche Courant* van den 23 Oct., eenige redeneringen over de eventuele afschaffing van 's Rijks werf alhier.

Bij de overweging derzelve, kwam al aanstonds het denkbeeld op, wat heeft de schrijver A. R. met de plaatsing van dat artikel eigenlijk willen bereiken? Was zijn doel, om daardoor eene gelegenheid te erlangen, ten einde te doen blijken, hoe men te *Vlissingen* daarover denkt, en in het voorbijgaan hulde te brengen aan den Zeeuwschen volksvertegenwoordiger den heer HINLÓPEN? of beoogde hij daarmede, van deze stad te weren, wat haar, naar des schrijvers meening, voor onheils bedreigt? Aangaande het eerste, straalt in dit geschrijf warme liefde door voor de oude zeestad, innige belangstelling in haar lot. Opzigtens het tweede: *eene hulde aan den heer* HINLÓPEN, *als volksvertegenwoordiger;* over dezen wierook wenschen *wij* te zwijgen, omdat wij genoemden heer, als mensch, hoogschatten. Wat het derde punt betreft: *Vlissingen* te behoeden voor den slag, welke de aanstaande organisatie der Marine aan dezelve zou kunnen toebrengen, zal de aandachtige lezer, ongetwijfeld, en met leedwezen voor de edele bedoeling des stellers, in dat artikel ja, vele schoonklinkende woorden, maar tevens veel oppervlakkigs, veel overdrevens ontmoeten; ware gronden van redenering en onderrigting tot behoud missen, en eene nadere teelichting dezer belangrijke zaak als hoogst noodzakelijk achten.

Hiertoe is het noodig, in het wezenlijke der zaak te dringen.

Zij, welke den bloei, den roem der Nederlandsche Marine beoogen, en onder deze rangschikken wij in de eerste plaats de Hooge Regering, zijn geheel en al doordrongen van de noodzakelijkheid dat de *geldverspilling* ophoude, welke er ten aanzien van 's Rijks *scheepsbouw* plaats heeft, en het bezuinigde aangewend worde, tot uitbreiding en verbetering onzer *active* zeemagt. In dezen geest, heeft de Regering thans ontwerpen van wet voorgedragen, welke ongetwijfeld grooten bijval bij het vertegenwoordigend staatsligchaam zullen vinden.

Die bezuiniging kan ook, uit den aard der zaak, in niets anders bestaan dan in vereenvoudiging opzigtens de administratie en den scheepsbouw der Marine, als: 1°. vermindering van ambtenaren bij het Departement der Marine te 's Hage; 2°. vermindering van ambtenaren bij de Departementen in de verschillende gewesten; 3°. vermindering van het getal *etablissementen* der Marine.

Door deze bezuiniging zal alsdan een grooter getal schepen, een grooter aantal Officieren der Marine in dienst, en ongeschikte Officieren op pensioen kunnen gesteld wor-

gen, en den Officier, in de kracht des levens, beveiligen tegen dien *gedwongen non-activiteits-toestand*, welke voor menig braaf en talentvol Officier, huisvader van een talrijk kroost, zoo heilloos is; voorts het vooruitzigt op bevordering opleveren, dat, inzonderheid voor den Zee-Officier die immer zwoegt en ploegt, geene herschenschim behoort te zijn.

Een grooter getal schepen zal de baren doorklieven, alom de eer der Nederlandsche vlag handhaven; een grooter getal schepen zal van heinde en verre voor *Vlissings grijze veste* ankeren en binnenloopen, om uit te rusten van de uitgestane vermoeijenissen, of ter reede komen liggen, — en bodems en eskaders van vreemde natien, zullen, bij het opzeilen der Scheldestroom, niet te vergeefsch zoeken naar de vlag welke Nederland vertegenwoordigt. Uit *die* bezuiniging *kunnen* voor onze Stad onberekenbare voordeelen, vertier, leven of bedrijvigheid ontstaan, welke reeds op zich zelve eene vergoeding kunnen zijn tegen het verlies, waarvan hier de rede is, en hetwelk ons door de Heer A. R. als zoo verpletterend, zoo overdreven wordt afgeschetst, dermate, dat de rampzalige gevolgen daarvan voor Vlissings Ingezetenen niet te berekenen zijn; dat daarmede zou gepaard gaan, de geheele opoffering der bestaanmiddelen van 7000 burgers, de volslagen vernietiging der welvaart (*overgeblevene*) in deze Stad, en om het drama te voltooijen, het veranderen derzelve in een' puinhoop!.

Onderstellende, dat men werkelijk voornemens ware 's Rijks Werf te *Vlissingen* op te heffen, dan, vermeenen wij, dat men daarmede alleen op het oog heeft de *Constructie-Werf*, den *Scheeps-aanbouw*, niet de zoogenaamde Uitrustings-Werf, niet de gelegenheid om schepen, welke uit zee hier aankomen, te *kalefaten*, te *herstellen*. Eenigzins diep in de zaak dringende, zal men dit gemakkelijk beseffen, gelijk het dan ook reeds *sedert lang* ter sprake is geweest, *alleen eerstgenoemde Werf* af te schaffen; sedert meer dan *twintig jaren*, heeft men het aanwezen eener *Constructie*-Werf, in de aan zee gelegene *vesting Vlissingen*, als ondoeltreffend, staatkundig als gevaarlijk beschouwd; gevaarlijk voor de Stad zelve, welke, alleen om der *vernietigings* wille van een *hoofd-etablissement van Scheepsbouw*, aan een *bombardement* is blootgesteld. Doch, aannemende dat te *Vlissingen* geen etablissement hoegenaamd zou worden afgeschaft, dan zou dezelve toch deelen in de loffelijke bezuiniging welke op handen is, waardoor eenige ambtenaren op pensioen, anderen naar elders zouden worden overgeplaatst; zoodat bij de opheffing der Constructie-Werf, en het behoud der Uitrustings- en Herstellings-Werf, welke laatste, door een vermeerderd getal schepen, meerdere uitbreiding dan thans zou erlangen, na de *nieuwe organisatie*, het verlies zich voornamelijk zou bepalen tot een verminderd getal arbeiders aan de Werf; een verlies, zonder twijfel groot, doch zoo groot niet, als zulks *oppervlakkig* toeschijnt; want het is geene *particuliere* Werf welke wordt afgeschaft, gelijk helaas! overal elders in ons vaderland, waardoor thans honderden zonder brood zijn; neen, de overbodig geworden vaste werklieden aan *'s Rijks Werf* zullen, of gepensioneerd of naar elders overgeplaatst worden. Daarenboven heeft die Werf, met opzigt tot de welvaart van Vlissingsch burgerij, ook hare schaduwzijde. De Heer A. R. doe slechts voor zich komen alle werkbazen: timmerlieden, metselaars, enz., dezer Stad, en zijlieden zullen ZEd. zeggen, dat de arbeiders der Werf, door de menigte van uren waarover zij kunnen beschikken, en welke zij aan burger-praktijk toewijden, den doodsteek geven aan de burger-ambachten — en van dezen aard zijn er meerdere schaduwzijden.

Ondanks het *bestaan* van de *constructie-* en *uitrustings-Werf*, gaat deze Stad jaarlijks op eene schrikverwekkende wijze *achteruit*; er bestaat hier geene *volkswelvaart* hoegenaamd. De Heer A. R. gelieve ons aan te toonen waarin de Vlissingsche welvaart bestaat, welke staat gesloopt te worden. Door zijn geschrijf doet hij elders gelooven, dat er nog welvaart aanwezig zij, terwijl zij op dit oogenblik reeds gesloopt is, ondanks de aanwezigheid der beide Werven. Door zijn geschrijf in de *Middelburgsche Courant*, welke in de hooge arristocratische kringen gelezen wordt, geeft hij elders voedsel aan de gedachte, dat *Vlissingen*, met het behoud der beide Werven gered ware, en intusschen vergaat *Vlissingen*, met die Werven, als een zinkend schip. Wij, mede-inwoners, protesteren luide daartegen; zien met vertrouwen de *nieuwe* organisatie der Marine te gemoet, onder de leiding van den Schout-bij-Nacht, den Heer Rijk, dezen ervaren Zee-Officier, tot stand te brengen, welke te wel bekend is met Vlissings belangrijke stelling als militaire zeehaven, dan dat door de vermeerdering van de active krijgsmagt ter Zee, geene groote voordeelen voor deze Stad zouden te verwachten zijn.

Wij smeeken onzen geliefden Koning, dat Z. M., daar het nog tijd is, de oude zeestad redde, door de reeds gesloopte welvaart te doen herstellen, waartoe wij hoogst eerbiedig de volgende middelen aanwijzen.

1°. Door te Vlissingen het grootste gedeelte van 's Rijks schepen, welke uit zee komen, te doen binnenloopen, hetzij om buiten dienst gesteld, gerepareerd en op nieuw uitgerust te worden.

Hierdoor zal een nieuw leven en bedrijvigheid ontstaan; hierdoor zullen meerdere familien van zee-officieren zich te Vlissingen komen vestigen.

2°. Het garnizoen te vermeerderen, door b. v. den staf en de Divisie Mariniers te Rotterdam, naar deze militaire zeeplaats van den eersten rang over te brengen; gelijk mede den staf van het 5^e regement infanterie, die thans met *een paar kompagnien* te *Middelburg* is gevestigd, terwijl *twee bataillons* van het regement hier in bezetting zijn; mitsgaders de staf van het 3^e regement artillerie hier te behouden en de naar Delft gemarcheerde kompagnie weder te doen aanvullen.

3°. Uit aanmerking dat deze stad, als *vesting*, zeer vele voordeelen voor zich heeft zien verloren gaan, welke dezelve anders als uitmuntende *zeehaven* voor den handel, voor industrie in het algemeen, zou kunnen genieten, en desniettemin aanzienlijke kosten voor het onderhoud harer havenwerken moet besteden, *deze stad* te ontheffen van de verpligting voor kazernen als anderzints, voor de bezetting te zorgen; te meer, daar, naar het oordeel van deskundigen, van nieuw te bouwen bomvrije kazernen, ook voor *de defensie*, een goed gebruik zou kunnen worden gemaakt.

De besparing hier uit voortvloeijende, zou alsdan kunnen strekken, om sommige stedelijke belastingen, welke den arme drukken, op boter, enz.; af te schaffen; en al datgene door het Stedelijk Bestuur zou behooren te worden aangewend, wat tot bevordering van handel en nijverheid zou kunnen strekken.

4°. Kon het wezen, *concessie te verleenen* aan hen, welke zulks in der tijd hebben gevraagd, om een kanaal te graven van *Vlissingen* naar *Middelburg*, het Sloe te dempen, de vaste wal van *Zuid-Beveland* met dien van *Noord-Braband* te verbinden, waardoor dan ook een spoorwegtrein, eene dadelijke zeer snelle gemeenschap met *Noord-Nederland* en *Antwerpen* zou kunnen daarstellen en het geheel van onberekenbaar nut voor *Walcheren* zijn. Naar men verneemt, is deze concessie geweigerd, ten gevolge van bedenkingen daartegen, door het Departement van Oorlog in der tijd gemaakt, welke, naar het gevoelen van deskundigen, door het tegenwoordig Bestuur van Oorlog als van geen overwegend belang zoude kunnen geacht worden, om *daarom* te weigeren eene concessie, welke voor het noodlijdende *Zeeland* van zooveel gewigt wordt beschouwd.

Deze of gene middelen zouden eene ruime compensatie zijn voor het verlies der Constructie-Werf. Wij zijn van oordeel, dat uit eene verandering bij het Zeewezen, ook voor deze Stad eene verandering ten goede zou kunnen geboren worden: dit wenschen wij vurig; tevens dat de Regering dezer Stad, doordrongen zij van het gewigt des oogenbliks, en het hare toebrenge om de wonden te heelen, welke achtervolgens deze zeestad zijn toegebragt. Y.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29 October. Men meldt uit Berlijn, dd. 20. October. De graaf van Nassau wordt met zijne gemalin van het Loo alhier terug verwacht voor zijn vertrek uit Silezien heeft hij van den generaal graaf van Nostiz, diens heerlijkheid Neuland, bij Leeuwenberg, voor 550,000 th. gekocht. Dit fraai landgoed is voor zijne gemalin als douairière (witwensitze) bestemd, en zal door onzen Koning, zoo men zegt, tot een prinsdom worden verheven, zoo dat de gravin als dan Vorstin van Neuland zal worden genoemd.

-- Uit Keulen wordt berigt, dat eenige aanzienlijke inwoners dier stad, vernomen hebbende de bezwaren nopens een te kort van 14 duizend franken ter voltooijing van het bronzen Rubens-beeld, besloten hebben, aan de Stad Antwerpen te verzoeken, hun het beeld over te doen, teneinde het in des beroemden schilders geboortestad te plaatsen. Dit aanbod vernedert de Stad Antwerpen te meer, dewijl er zooveel beweging is gemaakt met de inhuldiging van het pleistermodel, en men nu het bronswerk, bij gebrek van eenige geringe fondsen, niet tot stand kan brengen!

ENGELAND.

LONDEN, den 29 October. Ook te Leeds begint zich gebrek aan arbeid te doen gevoelen; 3780 personen hebben nog werk, maar 13 duizend, 165 loopen ledig. Te Norwick is die toestand nagenoeg dezelfde. Men heeft in beide plaatsen tot een adres aan de Koningin besloten, met bede, dat het parlement door gepaste maatregelen, in dezen nood, vooral tegen den harden winter, eeniger mate tenminste, mogt voorzien.

-- De Glasgow-Chronicle meldt, dat de weduwe van zekeren Dominicus Dandyvan, die voor 25 jaren gestorven was, nu ook, in 82 jarigen ouderdom, overleden zijnde, bij haar echtgenoot zou begraven worden, toen men ontdekte, dat zijn lijk geheel versteend was geworden. De familie heeft niet gewild, dat men dit zonderling voorwerp naar het Museum zou overbrengen maar, integendeel, de grafkelder met ijzeren staven laten digt klinken.

-- De bevolking van Groot-Brittanje en Ierland voor 1841 bedraagt meer dan 27 millioen als: voor Engeland en het prinsdom

Wallis	15,901,981
Voor Schotland	2,624.586
Voor Ierland	8,205,382
Voor de eilanden Guerneseij, Man, enz.	124.079
dus te zamen	26,856,028

Behalve het leger, de matrozen en alle Engelschen, welke uitlandig zijn.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 29. October. In den morgen van den 27 dezer, is in het Nieuwe gat van Terschelling aan den grond geraakt en in weinig tijds verbrijzeld, het Nederlandsche Kofschip Petronella, kapt. Swart, van St. Petersburg, met hout naar Amsterdam. De kapitein, stuurman, benevens 2 man der equipaadje zijn in de branding omgekomen, terwijl eene loodsboot circa drie uren achtereen pogingen heeft aangewend door zwaar te zeilen, ten einde 4 menschen van een stuk wrakhout te redden, waarin hij gelukkiglijk is geslaagd.

-- In den Haag kan men zich, bij den Heer Daru, tegen betaling van twintig gulden, in minder dan twee minuten tijds door middel der bekende Daguerreotijpe, laten portretteren. Vergulde lijst en glas zijn onder den prijs begrepen.

— Men meldt uit Haarlem van den 29 October. Heden voor den middag heeft ten huize van den wapensmid der afdeeling dragonders, aan de Achter-Nieuwegracht alhier, in deszelfs werkplaats, terwijl de vlam plotselings uit den schoorsteen naar beneden sloeg, eene geweldige, zelfs op geruimen afstand hoorbare, ontploffing plaats gehad, waardoor de ramen en een gedeelte van het dak zijn uitgeslagen, en het geheele huis van binnen, ten gevolge van het wegslaan en neerstorten van vloeren en balken, zwaar beschadigd is geworden. De oorzaak van deze ontploffing, waarbij nergens eenige brand in het gebouw is ontstaan, is, naar wij vernemen, nog niet bekend. Vier personen die zich in of bij de werkplaats bevonden, zijn meerder of minder zwaar gekwetst geworden.

-- In weerwil van hetgene er gezegd is geworden, dat het Fr. gouvernement op aandringen van Engeland het plan tot eene interventie in Spanje had laten varen, wordt het concentreren van troepen op de grenzen van dat rijk, met alle magt voortgezet. In Spanje zelfs wordt door Espartero zulk eene overgroote magt in de Baskische provincien bijeengetrokken, dat er iets nieuws op hand schijnt te wezen, want toch de jongste aanslag is zoo geheel mislukt, dat er op verre na zulk eene aanzienlijke magt niet noodig is, om de laatste woelingen daarvan [illegible]

-- Ter gelegenheid van het gebeurde met het stoomschip President en de velerlei geruchten en vermoedens dienaangaande, zegt de Curaçaosche Courant: Het ongeval, deze stoomboot overkomen, doet ons denken aan een dergelijk geval, hetwelk [illegible] Zeemeeuw, die in het begin van 1825 van hier is vertrokken, is overkomen. Dit vaartuig had een groot getal passagiers aan boord en is verdwenen; zonder dat men ooit iets naders aangaande deszelfs lot heeft vernomen. Het is waar, dat alhier velen handen een werkje is, in Noord-Amerika gedrukt, behelzende het leven van vermaarde zeeroovers. In een dezer verhalen komt een geval voor van een vaartuig van Curaçao, dat door een roover is genomen en uitgemoord geworden; doch behalve dat het jaar 1819 wordt opgegeven als het tijdstip toen de gebeurtenis heeft plaats gehad, heeft het gansche verhaal het voorkomen van een roman, een verdichtsel om den lezer met een vreemd en romanesk verhaal te vermaken. Wanneer men verschillende omstandigheden aangaande hetzelve in aanmerking neemt, dan wordt het hoogst waarschijnlijk dat hetzelve op zee is gezonken.

GEMENGDE BERIGTEN.

Het tafelgeld van den minister van Buitenlandsche Zaken zal verminderd worden, alsmede de geheime uitgaven. – De inkomende regten op de varkens zijn te Bayonne afgeschaft. – De Staats-Courant tikt het Handelsblad op de kneukels, aangaande de zoogenaamde pestbrand onder het rundvee. – De Goesche Courant zegt: wanneer de bijbel door de Joden en den Paus gewaardeerd werd, zouden er geene Joden en Paus meer zijn! – De Hertog van Bordeaux is reeds aan het wandelen. – Uit de omstreken van Valmont meldt men, als een voorbeeld van vruchtbaarheid, niettegenstaande het ongunstige saizoen, de bevalling eener vrouw van 4 welgeschapene kinderen, doch wat klein van stuk. – Te Konstantinopel heeft eene aardbeving plaats gehad. – Het Fransche kabinet heeft besloten met de ontwapening der vloot niet verder voort te gaan; het zal aan de Mogendh. zeggen waarom. – In een gevecht bij Chaabel-Cotta, in Algerie, hebben de Arabieren 200 dooden en een groot aantal gekwetsten gehad; en de Franschen 1 officier en 2 soldaten! – Amphitrite is buiten dienst gesteld. – Juno gaat om den Schout-bij-Nacht Rijk. – Professor Scholtz heeft zich op de jagt, door het afgaan van zijn geweer, door het hoofd geschoten. – Koning Willem Frederik, graaf van Nassau zou den 1 November naar Berlijn terugkeeren. – De Koningin van Engeland is met de gebruikelijke plegtigheden van eene dochter bevallen. – Een vader zoekt, door middel der Amerikaansche dagbladen, eenen man voor zijne dochter en zegt om haar aan te prijzen: zij leest geenen romans; zij laat geene lust blijken voor theevisiten en slaapt des nachts. Des daags werkt zij en houdt zich met huisselijke bezigheden onledig. Hare bruidschat bedraagt 200.000 dollars. – Utrecht zal met gaz verlicht worden. – Men zal een proef nemen om Parijs met hout te bestraten. – Het standbeeld van Jean Paul zal den 14 November onthuld worden. – Geoctroijeerd A. Mougin op de uitvinding van eene nieuwe kandelaar en kaars. – In Hessen-Darmstad is de (civile) dood afgeschaft. – Te Kadix is een millioen ontdekt en in beslag genomen, hetwelk door Maria Christina gezonden zou zijn, om ook daar den opstand te bewerken. – Er hebben in Frankrijk overstroomingen plaats. De Rhône heeft in den nacht van den 24. en 25 October den dijk van Montfaucon doen bezwijken en in den volgenden nacht die bij Baucaire. Deze laatste stad staat onder water, en de helft van de stad Avignon.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 30 November. Sedert den 28 October zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Victoria, C. Lillia, Kroonstad; Antonie, J. Ebeling, Riga, beide met lijnzaad; die Taube, H. Huismann, Memel, houtwaren; de Stad Meppen, T. Schipmann, Riga; Leda, H. Zeplien, St. Petersburg, beide met lijnzaad; The Soho, T. Whitcombe, Londen, stukgoederen; The City of Edimburgh, J. C. Hast; Princess Victoria, T. Jackson; The Rainbon, J. Sise, alle drie van Londen, met stukgoederen en passagiers; Antonius, G. Roskamp, Riga, lijnzaad; Floria, S. K. D. Bramsted, Bordeaux, wijn. The Wanderen, B. R. Hardy, Buenasayres, huiden, Roelsina, J. K. Bolhuis, Riga, lijnzaad; de Maria, H. H. Meinders, Riga, houtwaren.

Kapitein Schulte rapporteert dat, in den nacht tusschen den 4 en 5 October, is verongelukt het kofschip Delphine, kapitein H. Abrahams, bij Cunbrits, in Zweden, en de schooner Frederika, kapitein S. Feijer, bij Svancke, op Bornholm; de manschappen zijn gered.

ADVERTENTIEN.

† † † De bekende en onbekende Schuldeischers der § † onbeheerde nalatenschap van wijlen ***HENDRIK*** † ***SPEELEVELD***, in leven gepensioneerd Schrijver en Victalimeester bij de Marine te Vlissingen, en aldaar overleden, worden bij deze opgeroepen, om op Dingsdag den 7 December 1841, des middags ten 12 uren, ten Stadhuize te Vlissingen in een der zalen van het Kantongeregt, te komen aanhooren en opnemen de rekening en verantwoording van den ondergeteekenden, Curator in die nalatenschap.

VLISSINGEN, den 2. November 1841.

G. ROTTIER.

† † † Een ieder wordt gewaarschuwd, geen crediet † † te verleenen aan het scheepsvolk der Engelsche § Brik *Harlepool*, Kapitein ***HUBBARD***, dewijl voor geene betalingen wordt ingestaan.

† † † De ondergeteekende heeft de eer zijne geachte § § Stadgenooten te berigten, dat hij zich met 1°. † dezer heeft gevestigd als LIJKDIENAAR, kunnende zijne geëerde Begunstigers zich van eene accurate en bijzonder civiele bediening verzekerd houden: hebbende hij de eer Hun Ed. te verwijzen naar de Nieuwstraat en de anonce, vervat in de Vliss. Courant van 27 Oct. ll.

VLISSINGEN, den 3 November 1841.

C. C. KOSTER.

Te Vlissingen, bij C. J. DE SWART.